

Poglavlje o zikru

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Hakija Kanurić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿كتاب الأذكار﴾

«باللغة البوسنية»

محمد بن إبراهيم التوبيجري

ترجمة:

هاكيا كانوريتتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Poglavlje o zikru

Propisi zikra

U ovom poglavlju sam naveo, koliko se moglo, od zikrova spomenutih u časnom Kur'anu i, pretežno, vjerodostojnjom poslaničkom sunnetu.

Zikr, spominjanje Uzvišenog Allaha je jedan od najjednostavnijih i najlakših ibadeta, a istovremeno je jedan od najvećih i najvrijednijih ibadeta. Pokretanje jezika je lakše od pokretanja drugih dijelova tijela, a spominjanje Uzvišenog Allaha je propisano u svim vremenima. Najbolje je kada se zikr izgovara uz prisustvo srca, a Allah je pripremio nagradu za zikr kakvu nije pripremio za druga djela.

Razumijevanje zikra

Spominjanje Uzvišenog Allaha je jedan od najvrednijih obreda koje ja Allah naredio Svojim robovima.

Svakoj obligatnoj dužnosti Allah je odredio poznate okvire, a onima koji ih nisu u stanju izvršiti oprostio je, osim zikra. Zikru Allah nije odredio poznate okvire, niti određeno vrijeme, niti je kome dozvolio da ga ostavi, osim onom kome pamet bude oduzeta, kao što je Uzvišeni rekao: *O vjernici, često Allaha spominjite i hvalite, i ujutro i navečer Ga veličajte, On vas blagosilja, a i meleki Njegovi, da bi vas iz tmina na*

svjetlo izveo – On je prema vjernicima samilostan. (El-Ahzab, 41-43.)

Svaki vjernik zadužen je sa dvije stvari: spominjanje Allaha i zahvalnost Allahu. Kao što Uzvišeni Allah kaže: *Sjećajte se vi Mene, i Ja će se vas sjetiti, i zahvaljujte Mi, i na blagodatima Mojim nemojte neblagodarni biti!* (El-Bekara, 152.)

Uzvišeni Allah spominje zikr prije zahvale, jer je zikr uposlenost spominjanjem Allaha, dok je zahvalnost uposlenost zahvalom na Allahovim blagodatima. Kada Allah nekog od svojih robova zavoli ukaže mu dvije počasti:

Prva: Nadahne ga da se Allaha sjeća i da Ga spominje, da bi Allah njega spomenuo u nebeskom carstvu.

Druga: Sačuva ga od zapadanja u zabranjeno i vezanosti za dunjaluk, da se na njega ne bi njegov Gospodar rasrdio i na njega Svoju kaznu spustio: *Budi čvrsto uz one koji se Gospodaru svome mole ujutro i navečer u želji da naklonost Njegovu zasluže, i ne skidaj očiju svojih s njih iz želje za sjajem u životu na ovome svijetu, i ne slušaj onoga čije smo srce nehajnim prema Nama ostavili, koji strast svoju slijedi i čiji su postupci daleko od razboritosti.* (El-Kehf, 28.)

Mudrost čestog spominjanja Uzvišenog Allaha

Spominjanje Uzvišenog Allaha čovjeku daje dvije velike koristi:

Prva: Smiraj srca; jer stvorenje je u svim svojim stanjima u potrebi za svojim Stvoriteljem. Ko vjeruje u Allaha, Allah mu daje ono što voli i štiti ga od onog što prezire, i time se njegovo srce smiri: *One koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju – a srca se doista, kad se Allah spomene, smiruju!* (Er-Rad, 28.)

Ljudske potrebe nemaju kraja. Potrebe Allahovog roba može zadovoljiti samo plemenit, moćan i milostiv, a te osobine u potpunosti posjeduje samo Allah: *To vam je Allah, Gospodar vaš, nema drugog boga osim Njega, Stvoritelja svega; zato se Njemu klanjajte; On nad svim bdi!* (El-En'am, 103.)

Druga: Otklanja ljudsku tminu. Allah je osvijetlitelj nebesa i Zemlje. Sve osim Allaha je, samo po sebi, u tmini. Zikr, spominjanje Allaha, doprinosi pristizanju Allahovog svjetla u unutrašnjost srca. Time nestaju iz srca ljudske tmine, a duša biva prosvijetljena božanskim svjetлом: *Allah je izvor svjetlosti nebesa i Zemlje! Primjer svjetlosti Njegove je udubina u zidu u kojoj je svjetiljka, svjetiljka je u kandilju, a kandilj je kao zvijezda blistava koja se užiže blagoslovljenim drvetom maslinovim, i istočnim i zapadnim, čije ulje gotovo da sija kad ga vatra ne dotakne; sama svjetlost nad svjetlošću! Allah vodi ka svjetlosti Svojoj onoga koga On hoće. Allah navodi primjere ljudima, Allah sve dobro zna.* (En-Nur, 35.)

Vrste zikra

Zikr-spominjanje Uzvišenog Allaha se dijeli na tri vrste: spominjanje Allaha srcem, jezikom i rukama (djelom).

- **Spominjanje Allaha jezikom** je poput riječi: Subhanallah (Slavljen neka je Allah), el-hamdulillah (hvala Allahu), la ilahe illallah (nema boga osim Allaha), Allahu ekber (Allah je najveći), la havle ve la kuvvete illa billah (nema snage niti moći osim uz Allaha), te svi drugi opći i posebni zikrovi, učenje Kur'ana, pozivanje u Allahovu vjeru, poučavanje propisima Allahove vjere, i drugo: *O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu.* (El-Ahzab, 70.)

- **Spominjanje Allaha srcem** se dijeli na tri vrste:

Prva: Da čovjek razmišlja o dokazima Allahove jednoće, veličanstvu i ljepoti Allahovih imena, Njegovih svojstava i djela, kako bi se u srcu pojavila ljubav prema Allahu, strahopoštovanje, zahvalnost i pokornost.

Druga: Da razmišlja o ljepoti vjerskih propisa, naredbi i zabrana, halala i harama, nagrade i kazne, obećanja i prijetnje, da mu se time omili i olakša činjenje Allahu dragih djela i ostavljenje grijeha, a to se realizuje razmišljanjem i izučavanjem kur'anskih ajeta i poslaničkog sunneta: *Kako oni ne razmisle o Kur'anu, ili su im na srcima katanci!?* (Muhammed, 24.)

Treća: Razmišljanje o dokazima u prirodi, o tajnama Allahovog stvaranja u nebeskom i dunjalučkom

carstvu. Tako će vidjeti da svaki atom u stvorenjima ukazuje na Allahovu jednoću, da Ga veliča i hvali, i svjedoči Njegovu jedinstvenost, veličanstvo i ljepotu; da bi obožavao Allaha kao da Ga vidi kroz strahopoštovanje, poniznost i ljubav prema Njemu. A to je more koje nema obale!

- **Spominjanje Allaha rukama i djelima** podrazumijeva da čovjekove ruke i tijelo postanu stalno uposleni pokornošću Allahu, i čisti od nepokornosti Allahu: *Sjećajte se vi Mene, i Ja ču se vas sjetiti, i zahvalujte Mi, i na blagodatima Mojim nemojte neblagodarni biti!* (El-Bekara, 152.)

Allahove riječi: *Sjećajte se vi Mene*, sadrže naredbu koja obuhvata sve vrste pokornosti, a riječi: *i Ja ču se vas sjetiti* su odraz Allahove dobrote kroz davanje svih vrsta počasti i blagodati, kao što su: velika nagrada, počasan položaj, i zadovoljstvo Gospodara svjetova: *Kur'an je samo pouka svjetovima, onome od vas koji hoće da je na Pravome putu.* (Et-Tekvir, 27-28.)

Najbolji zikr je onaj na kome se podudare srce, jezik i djelo, uz skrušenost i strah: *I spominji Gospodara svoga ujutro i navečer u sebi, ponizno i sa strahopoštovanjem i ne podižući jako glas, i ne budi bezbrižan.* (El-A'raf, 205.)

Zikr-spominjanje Allaha u tijelu čovjeka biva na sedam načina:

1. Zikr jezika biva hvaljenjem, zahvalom, traženjem oprosta, dovom, i sl.

2. Zikr srca biva ljubavlju, strahom, nadom, veličanjem Gospodara svjetova, itd.
3. Zikr duše biva predanošću i zadovoljstvom.
4. Zikr oka biva suzom i plačem.
5. Zikr uha biva pomnim slušanjem objave Gospodara zemlje i nebesa.
6. Zikr ruku biva davanjem i udjeljivanjem.
7. Zikr tijela biva trudom i zalaganjem: *Pravi vjernici su samo oni čija se srca strahom ispune kad se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove kazuju, vjerovanje im učvršćuju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju, oni koji molitvu obavljaju i dio od onoga što im Mi dajemo udjeluju. Oni su, zbilja, pravi vjernici – njih počasti, i oprost, i obilje plemenito kod Gospodara njihova čekaju.* (El-Enfal, 2-4.)

Ko se sjeća Allaha u lagodnosti Allah će se njega sjetiti u teškoći. Najbolje se Allaha sjeća onaj ko je u svim stanjima u sjećanju na svog Gospodara, a to je onaj koga je Gospodar svjetova poslao svim stvorenjima, neka je na njega božiji mir i blagoslov: *Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor za onoga koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onome svijetu, i koji često Allaha spominje.* (El-Ahzab, 21.)

Opis zikra i dove

Pravilo je da se zikr i dova uče tihim glasom. Glasno učenje zikra i dove je izuzetak iz pravila, stoga se

ne uči glasno osim u slučajevima u kojima je to potvrđeno šerijatskim dokazom, poput zikra nakon predaje selama u namazu, izgovora telbije, i sl.

Prilikom zikra neophodna je svijest o osobinama veličanstva Uzvišenog Allaha i svijest o Njegovoj ljepoti, da bi poraslo strahopoštovanje Gospodara u srcu, i da se poveća ljubav roba prema svom Zaštitniku.

Strah robova od njihovog Gospodara se dijeli na dvije vrste:

Prva: Strah od kazne, i to je početni stepen.

Druga: Strah pred veličanstvom, i to je stepen učenih . Ovaj stepen je potpuniji, jer ko Allaha bolje poznaje više Ga se boji:

1. Rekao je Uzvišeni Allah: *I spominji Gospodara svoga ujutro i navečer u sebi, ponizno i sa strahopoštovanjem i ne podižući jako glas, i ne budi bezbrižan.* (El-A'raf, 205.)
2. Rekao je Uzvišeni Allah: *Molite se ponizno i u sebi Gospodaru svome, ne voli On one koji se previše glasno mole.* (El-A'raf, 55.)
3. Rekao je Uzvišeni Allah: *Oni su se trudili da što više dobra učine i molili su Nam se u nadi i strahu, i bili su prema Nama ponizni.* (El-Enbijah, 90.)

Specifičnosti zikra

Zikr se odlikuje sa četiri osobine, a to su:

Prva – kontinuitet: *I spominji ime Gospodara svoga i Njemu se potpuno posveti.* (El-Muzzemmil, 8.)

Druga: Zikr je veći od svega drugog: *Spominjanje Allaha je najveća poslušnost!* (El-Ankebut, 45.)

Treća: Zikr se čini često: *O vjernici, često Allaha spominjite i hvalite, i ujutro i navečer Ga veličajte.* (El-Ahzab, 41-42.)

Četvrta: Spomen pri spomenu, jer ko Allaha spomene i Allah njega spomene: *Sjećajte se vi Mene, i Ja ću se vas sjetiti.* (El-Bekara, 152.)

Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, uputa o zikru

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je najpotpunije stvorenje u zikru i spominjanju Uzvišenog Allaha. Spominjaо je Allaha u svim prigodama i svim stanjima. Njegov govor u cijelosti samo je zikr, spominjanje Allaha i onog što Allah voli. Njegove naredbe, zabrane i propisi su zikr Uzvišenom Allahu. Njegov govor o svom Gospodaru, Njegovim imenima, osobinama, djelima i propisima je zikr i spominjanje Gospodara. Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, zahvala svom Gospodaru, tespih i veličanje Allaha, Njegova pohvala, traženje od Allaha, dova upućena Njemu, strah od Njega i nada u Njega je bio zikr i spominjanje Gospodara. Naka je salat i selam na Allahovog Poslanika.

To je vjerovjesnik kome je Allah očistio razum, srce, jezik, ruke, knjigu koja mu je objavljena, pa i izaslanika po kojem mu je donešena Objava. Rekao je Uzvišeni: *Tako mi zvijezde kad zalazi, vaš drug nije s Pravoga puta skrenuo i nije zalutao! On ne govori po hiru svome – to je samo Objava koja mu se obznanjuje, uči ga jedan ogromne snage.* (En-Nedžm, 1-5.)

Vrijednost zikra – spominjanja Uzvišenog Allaha

1. Rekao je Uzvišeni Allah: *Sjećajte se vi Mene, i Ja ću se vas sjetiti, i zahvaljujte Mi, i na blagodatima Mojim nemojte neblagodarni biti!* (El-Bakara, 152.)
2. Rekao je Uzvišeni Allah: *One koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju - a srca se doista, kad se Allah spomene smiruju!* (Er-Ra'd, 28.)
3. Rekao je Svemogući Allah: *Muslimanima i muslimankama, i vjernicima i vjernicama, i poslušnim muškarcima i poslušnim ženama, i iskrenim muškarcima i iskrenim ženama, i strpljivim muškarcima i strpljivim ženama, i poniznim muškarcima i poniznim ženama, i muškarcima koji dijele zekat i ženama koje dijele zekat, i muškarcima koji poste i ženama koje poste, i muškarcima koji o svojim stidnim mjestima vode brigu i ženama koje o svojim stidnim mjestima vode brigu, i muškarcima koji često spominju Allaha i ženama koje često*

spominju Allaha – Allah je, doista, za sve njih oprost i veliku nagradu pripremio. (El-Ahzab, 35.)

4. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Uzvišeni Allah je rekao: 'Ja sam uz mišljenje Mog roba o Meni i Ja sam uz njega kada me spomene. Ako Me spomene u sebi Ja njega spomenem u sebi, a ako Me spomene u društvu ja njega spomenem u društvu boljem od njih. Ako Mi se približi koliko jedan pedalj Ja se njemu približim za dužinu podlaktice, a ako se on Meni približi za podlakticu Ja se njemu približim za dužinu raširenih ruku. Ako se prema Meni uputi običnim korakom Ja se njemu uputim žureći.'**“ (Muttefekun alejh)¹
5. Ebu Musa, radijallahu anhu, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Primjer onoga koji spominje svoga Gospodara i onog koji Ga ne spominje je kao primjer živog čovjeka i mrtvaca.**“ (Bilježi Buharija)²
6. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, je rekao: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je putovao prema Mekki te je naišavši pored brda koje se zove Džumdan rekao: „**Nastavite putovanje ovo je Džumdan, povučeni su pretekli!**“ Prisutni upitaše: „**Allahov Poslaniče, a ko su povučeni?**“ Rekao je: „**Muškarci koji često**

¹ Bilježi Buharija, br. 7405., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2675.

² Bilježi Buharija, br. 6407.

spominju Allaha i žene koje često spominju Allaha.“ (Bilježi Muslim)³

Koristi spominjanja Uzvišenog Allaha

Spominjanje Uzvišenog Allaha ima ogromne i brojne koristi od kojih su:

- Njime se udovoljava Milostivom, otjeruje se šejtan, olakšava se teško, otklanja se zlo, nestaje brige i tuge u srcu, jača srce i tijelo, daje srcu i licu svijetlost, prinosi opskrbu, otklanja strah, povećava vjeru i dobra djela, i njime se sade džennetske sadnice.

- Spominjanje Allaha briše pogreške i otklanja ih, spašava od Allahove kazne, otklanja sjetu između roba i njegovog Gospodara, čini da i Allah spomene Svog roba, rađa ljubav prema Allahu i smiraj uz Njega, pribjegavanje Allahu i bliskost Njemu.

- Spominjanje Uzvišenog Allaha daje onom ko Ga spominje snagu, i daje mu ugled, poštovanje i blistavost. Spominjanje Allaha je uzrok spuštanja smiraja na one koji Allaha spominju, njihovog obasipanja milošću, okruženja melekima, da ih Allah spomene kod onih koji su kod Njega i da se Allah njima pred Svojim melekima ponosi. Zbog svega toga nam je Svetogući Allah naredio da Ga stalno spominjemo.

Rekao je Uzvišeni Allah: ***O vjernici, često Allaha spominjite i hvalite, i ujutro i navečer Ga veličajte. On***

³ Bilježi Muslim, br. 2676.

vas blagosilja, a i meleki Njegovi, da bi vas iz tmina na svjetlo izveo – On je prema vjernicima samilostan – a na Dan kad oni pred Njega stanu, On će ih pozdravljati sa: Mir vama! – i On im je pripremio nagradu plemenitu.
(El-Ahzab, 41- 44.)

Dobra djela koja ostaju (el-bakijatus-salihat)

Dobra djela koja ostaju su svako djelo u kojem je zadovoljstvo Uzvišenog Allaha, poput dove, zikra i svih drugih oblika pokornosti, kao naprimjer:

1. ***Subhanallah:*** a to znači: očitavanje Allahove neprikosnovenosti, Njegove čistoće od svake manjkavosti i nedostatka, poricanje sudruga Njemu u Njegovoj apsolutnoj upravi i svim oblicima obožavanja te poricanje Njemu sličnog u Njegovim imenima i osobinama.
2. ***Elhamdulillahi:*** a to znači: potvrda svih vidova zahvale Uzvišenom Allahu, jer On je hvaljen zbog savršenstva Njegovog bića, Njegovih imena i Njegovih osobina, Njemu se zahvaljuje na Njegovim djelima i Njegovim blagodatima, Njemu se zahvaljuje na Njegovoj vjeri i Njegovim propisima.
3. ***La ilahe illa-llah:*** a to znači: nema onog ko se s pravom obožava osim Allaha. Tim riječima se negira obožavanje bilo kojeg stvorenja a potvrđuje se obožavanje Allaha Jedinog Koji sudruga nema.

4. **Allahu-ekber:** a to znači: potvrda osobina počasti, veličanstvenosti, ponosa i moći Allahu Jedinom Koji sudruga nema.
5. **La havle ve la kuvvete illa billah:** a to znači da je Allah Jedini vlasnik svake promjene i snage, niko ne mijenja stanje osim Allah, i nismo u stanju bilo koji posao obaviti osim uz Allahovu pomoć, i u cijelokupnom univerzumu se ništa ne deševa osim uz Allahovu dozvolu.

Vrijednost stalnog spominjanj Uzvišenog Allaha

1. Rekao je Uzvišeni Allah: *U stvaranju nebesa i Zemlje i u izmjeni noći i dana su, zaista, znamenja za razumom obdarene, za one koje i stojeći i sjedeći i ležeći Allaha spominju i o stvaranju nebesa i Zemlje razmišljaju: Gospodaru naš, Ti nisi ovo uzalud stvorio; hvaljen Ti budi i sačuvaj nas patnje u vatri!* (Ali 'Imran, 190-191.)
2. Rekao je Uzvišeni Allah: *O vjernici, kada se u petak na molitvu pozove, kupoprodaju ostavite i podite molitvu obaviti; to vam je bolje, neka znate! A kad se molitva obavi, onda se po zemlji razidite i Allahovu blagodat tražite i Allaha mnogo spominjite, da biste postigli što želite.* (El-Džumu'a, 9-10.)

3. Aiša, radijallahu anhu, je rekla: „**Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je spominjao Allaha u svim svojim stanjima.**“ (Bilježi Muslim)⁴
4. Abdullah ibn Busr, radijallahu anhu, prenosi da je jedan čovjek rekao: „**Allahov Poslaniče, islamski propisi su za mene mnogobrojni, pouči me nečem čega ču se držati.**“ **Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:** „**Neka ti jezik stalno bude vlažan spominjući Allaha!**“ (Bilježi Tirmizi i Ibnu Madže)⁵
5. Ebu Derda, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Hoćete li da vas obavijestim o djelima koja su za vas najbolja, najčišća kod vašeg Vladara, najviše podižu vaše stepene, bolja su vam od udjeljivanja zlata i srebra i bolja su vam od toga da se sretnete sa vašim neprijateljem pa siječete njihove vratove a oni vaše!**“ „**Svakako!**“, odgovorše oni, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: „**To je spominjanje Uzvišenog Allaha!**“ (Bilježi Tirmizi i Ibnu Madže)⁶

⁴ Bilježi Muslim, br. 373.

⁵ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Tirmizi, br. 3375, ovo je njegova verzija, i Ibnu Madže, br. 3793.

⁶ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Tirmizi, br. 3377., i ovo je njegova verzija, i Ibnu Madže, br. 3790.

Vrijednost sijela na kojima se spominje Allah (zikri)

1. Ebu Hurejre i Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenose da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Neće se sastati skupina onih koji Uzvišenog Allaha spominju, a da ih neće okružiti meleki, prekrti ih milost, na njih se spustiti smirenost i da ih Allah neće spomenuti kod onih koji su kod Njega.**“ (Bilježi Muslim)⁷
2. Muavija, radijallahu anhu, prenosi: „**Da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prišao skupini svojih ashaba koji su sjedili u halki i upitao ih: 'Zbog čega ste sjeli?**“ Rekli su: 'Sijeli smo da spominjemo Allaha i da Mu zahvaljujemo na tome što nas je uputio na islam i time nam svoju blagodat dao!' Rekao je: 'Tako vam Allaha, ništa drugo vas nije ustavilo da sjedite do to?' Rekli su: 'Tako nam Allaha samo zbog toga smo sijeli!' Rekao je: 'Nisam tražio od vas da se zakunete sumnjajući u vas nego mi je došao Džibril i obavijestio me da se **Uzvišeni Allah vama ponosi pred melekima.**'“ (Bilježi Muslim)⁸
3. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Doista Uzvišeni Allah ima meleke koji nemaju druge obaveze nego putuju i prate skupove zikra:** 'Kada

⁷ Bilježi Muslim, br. 2700.

⁸ Bilježi Muslim, br. 2701.

nađu skup na kojem se zikri i oni sjednu sa njima i jedni druge okruže svojim krilima tako da ispune prostor između njih i najnižeg neba, pa kada se ta skupina razide meleki se uspinju ka nebu.”⁹
(Muttefekun alejh)⁹

Spominjanje Allaha i donošenje salavata na Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na svakom skupu

1. Rekao je Uzvišeni Allah: *I spominji ime Gospodara svoga i Njemu se potpuno posveti.* (El-Muzzemmil, 8.)
2. Rekao je Uzvišeni Allah: *Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!* (El-Ahzab, 56.)
3. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Neće se skupina sabrati na jednom mjestu, a da tu ne spomenu Allaha i ne donešu salavat na svog Poslanika, a da to ne bude uzrok njihove propasti, pa ako hoće Allah će ih kazniti, a ako hoće oprostit će im.“ (Bilježi Ahmed i Tirmizi)¹⁰
4. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Svaka skupina

⁹ Bilježi Buharija, br. 6408., i Muslim, br. 2689., i ovo je njegova verzija.

¹⁰ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ahmed, br. 9580., i Tirmizi, br. 3380., i ovo je njegova verzija.

**koja se digne sa skupa na kojem nisu spominjali
Allaha diže se i ostavlja nešto poput magareće
lešine i to je njima propast.“ (Bilježi Ebu Davud i
Tirmizi)¹¹**

Kazna onom ko se okrene od spomena Svevišnjeg Allaha

Ko se okrene od sjećanja na Svevišnjeg Allaha i Njegovog spomena snaće ga četiri kazne:

Prva: Živjet će nesretno: *A onaj ko okrene glavu
od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na
Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživiti. Gospodaru moj
– reći će – zašto si me slijepa oživio kada sam vid imao?
Evo zašto – reći će On: Dokazi Naši su ti dolazili, ali si
ih zaboravljaš, pa ćeš danas ti isto tako biti zaboravljen.* (Ta-ha, 124-126.)

Druga: Uposlenost prohtjevima, zapostavljanje ibadeta i robovanja Allahu, a ko se okrene od Milostivog šejtan ga uzme za druga: *Onome ko se bude slijepim
pravio da ne bi Milostivog veličao, Mi ćemo šejtana
natovariti, pa će mu on nerazdvojni drug postati; oni će
ih od Pravoga puta odvraćati, a ljudi će misliti da su na
Pravome putu.* (Ez-Zuhraf, 36-37.)

Treća: Neprekidno spuštanje patnje: *A onoga ko
neće da se Gospodaru svome klanja On će u patnju
tešku uvesti.* (El-Džinn, 17.)

¹¹ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ebu Davud, br. 4855., i ovo je njegova verzija, i Tirmizi, br. 3380.

Četvrta: Gubitak na ovom i budućem svijetu: *O vjernici, neka vas imanja vaša i djeca vaša ne zabave od sjećanja na Allaha. A oni koji to učine, biće izgubljeni.* (El-Munafikun, 9.)